

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)
της 31ης Μαΐου 1988 *

Στην υπόθεση 167/86,

Marc Rousseau, υπάλληλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενος από τον J. N. Louis, δικηγόρο Βρυξελλών, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο το δικηγόρο Y. Hamilius, 11, boulevard Royal,

προσφεύγων,

κατά

Ελεγκτικού Συνεδρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενου από τους Becker και Ekelmans, επικουρούμενους από τον J. A. Stoll, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο την έδρα του Ελεγκτικού Συνεδρίου, 29, rue Aldringen,

καθού,

που έχει ως αντικείμενο την ακύρωση, αφενός, της αποφάσεως του Ελεγκτικού Συνεδρίου της 16ης Σεπτεμβρίου 1985 περί υπαγωγής των οδηγών της υπηρεσίας στην προεδρία και, αφετέρου, της ταυθήμερης απόφασης του προέδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου περί τοποθετήσεως του προσφεύγοντος στον τομέα « προεδρία »,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα)

συγκείμενο από τους O. Due, πρόεδρο τμήματος, K. Bahlmann και T. F. O'Higgins, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: Sir Gordon Slynn

ασκών καθήκοντα γραμματέα: H. A. Rühl, κύριος υπάλληλος διοικήσεως

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

έχοντας υπόψη την έκθεση για την επ' ακροατηρίου συζήτηση και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 27ης Οκτωβρίου 1987,

αφού άκουσε το γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του στη συνεδρίαση της 8ης Δεκεμβρίου 1987,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 10 Ιουλίου 1986, ο Marc Rousseau, υπάλληλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, άσκησε προσφυγή με την οποία ζητεί την ακύρωση της αποφάσεως 85-12 του Ελεγκτικού Συνεδρίου της 16ης Δεκεμβρίου 1985, περί υπαγωγής των οδηγών της υπηρεσίας στην προεδρία καθώς και της ταυθήμερης απόφασης του προέδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, που ελήφθη δυνάμει της αποφάσεως 85-12, περί τοποθέτησεως του Rousseau στον τομέα « προεδρία ».
- 2 Κατόπιν του εσωτερικού διαγωνισμού CC/D/2/81 της 1ης Σεπτεμβρίου 1981, σχετικού προς τη θέση οδηγού τοποθετημένου στην υπηρεσία μέλους του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο Rousseau διορίστηκε δόκιμος υπάλληλος, με απόφαση της 28ης Οκτωβρίου 1981, υπό την ιδιότητα οδηγού με τοποθέτηση στην υπηρεσία μέλους του εν λόγω Συνεδρίου. Στη συνέχεια μονιμοποιήθηκε από την 1η Μαΐου 1982 ως οδηγός μέλους του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Υπ' αυτήν την ιδιότητα, εισέπραξε, επιπλέον του μισθού του, κατ' αποκοπήν αποζημίωση για υπερωρίες σύμφωνα με μέτρα ληφθέντα από το Ελεγκτικό Συνέδριο βάσει του άρθρου 3 του παραρτήματος VI του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης.
- 3 Με απόφαση της 18ης Σεπτεμβρίου 1985, ληφθείσας κατόπιν της εκδόσεως των ενδίκων αποφάσεων της 16ης Σεπτεμβρίου 1985 που προαναφέρθηκαν, ο Rousseau τέθηκε στη διάθεση μέλους του Ελεγκτικού Συνεδρίου επ' αόριστον και για περίοδο

που δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση να υπερβεί τη διάρκεια της εντολής του μέλους. Προβλέπεται, στο άρθρο 2, της εν λόγω αποφάσεως ότι, κατά την περίοδο θέσεως στη διάθεση, ο ενδιαφερόμενος θα εισπράττει την κατ' αποκοπή αποζημίωση για υπερωρίες, η οποία του καταβλήθηκε, επομένως, χωρίς καμιά μεταβολή.

- 4 Στις 13 Δεκεμβρίου 1985, ο προσφεύγων απεύθυνε επιστολή στον πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου στην οποία επικαλείτο το γεγονός ότι είχε προσληφθεί ως οδηγός με τοποθέτηση στο γραφείο μέλους του Συνεδρίου αφού πέτυχε σε ειδικό γι' αυτή τη συγκεκριμένη θέση διαγωνισμό. Ανέφερε ότι οι ένδικες αποφάσεις δεν συμφωνούσαν με την περιγραφή της θέσεως, την περιεχόμενη στην προκήρυξη του διαγωνισμού και μπορούσαν να έχουν για τον ίδιο σοβαρές οικονομικές συνέπειες, στο μέτρο που θα έχανε το πλεονέκτημα της κατ' αποκοπήν αποζημίωσης για υπερωρίες στην περίπτωση που θα έπαυε η τοποθέτησή του στην υπηρεσία μέλους του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Αυτή η επιστολή χαρακτηριζόταν ως « αίτηση » και αναφερόταν στο άρθρο 90, παράγραφος 1, του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης.
- 5 Στην έκθεση για την επ' ακροατηρίου συζήτηση αναπτύσσονται διεξοδικώς τα πραγματικά περιστατικά, η διαδικασία καθώς και οι ισχυρισμοί και τα επιχειρήματα των διαδίκων. Τα στοιχεία αυτά του φακέλου δεν επαναλαμβάνονται πιο κάτω παρά μόνο καθόσον αιαιτείται για να σχηματίσει κρίση το Δικαστήριο.

Επί του παραδεκτού

- 6 Το Ελεγκτικό Συνέδριο αμφισβητεί το παραδεκτό της προσφυγής. Προβάλλει καταρχάς ότι ο προσφεύγων δεν μπορεί να δικαιολογήσει κανένα έννομο συμφέρον, διότι η προσφυγή ερείδεται επί μελλοντικού και υποθετικού φόβου απώλειας του πλεονεκτήματος της κατ' αποκοπήν αποζημίωσης για υπερωρίες. Ο προσφεύγων παρέλειψε να τηρήσει την προκαταρκτική διαδικασία του άρθρου 90, παράγραφος 2, του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης.
- 7 Όσον αφορά το έννομο συμφέρον για την άσκηση της προσφυγής, πρέπει να παρατηρηθεί ότι οι ένδικες αποφάσεις έχουν ως συνέπεια κατάσταση αβεβαιότητας για τον προσφεύγοντα όσον αφορά την οικονομική του κατάσταση, στην περίπτωση που θα έπαυε η τοποθέτησή του στην υπηρεσία μέλους του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Υπ' αυτές

τις συνθήκες, και υπό το φως της αποφάσεως του Δικαστηρίου της 1ης Φεβρουαρίου 1979 (Deshormes κατά Επιτροπής, 17/78, Rec. σ. 189), πρέπει να γίνει δεκτό ότι ο προσφεύγων έχει έννομο συμφέρον, ενεστώσ και πραγματικό, επαρκώς χαρακτηριζόμενο για να προσδιορίσει διά της δικαστικής οδού, από τούδε, αβέβαιο στοιχείο της υπηρεσιακής του καταστάσεως.

- 8 Ως προς την υποτιθέμενη παράλειψη τηρήσεως της προπαρασκευαστικής διαδικασίας του άρθρου 90, παράγραφος 2, του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων, πρέπει να θεωρηθεί ότι το γεγονός ότι ο Rousseau, ο οποίος κατά τις δηλώσεις του δεν επικουρείτο τότε από δικηγόρο, χαρακτήρισε την επιστολή του προς τον πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου ως « αίτηση » εμπνεόμενη από το άρθρο 90, παράγραφος 1, του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης, δεν είναι καθοριστικό. Σαφώς προκύπτει από το περιεχόμενο της προαναφερθείσας επιστολής ότι ο Rousseau διαμαρτυρόταν με τρόπο σαφή κατά των ληφθέντων έναντί του αποφάσεων και που ήδη είχαν τεθεί σε ισχύ. Πρέπει, επομένως, να γίνει δεκτό ότι η εν λόγω επιστολή αποτελεί διοικητική ένσταση κατά την έννοια του άρθρου 90, παράγραφος 2, του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων.
- 9 Από αυτό έπεται ότι η προσφυγή είναι παραδεκτή.

Επί της ουσίας

- 10 Ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι οι ένδικες αποφάσεις ελήφθησαν κατά παράβαση του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης. Η μεταβολή της τοποθετήσεώς του δεν είχε ως σκοπό την πλήρωση κενής θέσεως, αντιθέτως προς τις διατάξεις του άρθρου 4. Δεν τοποθετήθηκε, κατά την έννοια του άρθρου 7, του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης, εφόσον δεν υπήρξε διορισμός ούτε μετάθεση σε θέση. Κατά συνέπεια, δεν μπορούσε να στερηθεί την κατ' αποκοπή αποζημίωση για υπερωρίες την οποία δικαιούτο κατ' εφαρμογή των ληφθέντων από το Ελεγκτικό Συνέδριο μέτρων δυνάμει του άρθρου 3 του παραρτήματος VI του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης. Οι επελθούσες μεταβολές στο δικαίωμά του επί της εν λόγω αποζημιώσεως και ο κίνδυνος καταργήσεώς της αν έπαυε εργαζόμενος για μέλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου συνιστούν παραβίαση της αρχής των κεκτημένων δικαιωμάτων.

- 11 Το Ελεγκτικό Συνέδριο παρατηρεί ότι τα κοινοτικά όργανα διαθέτουν ευρεία εξουσία εκτιμήσεως κατά την τοποθέτηση του προσωπικού, υπό τον όρο αυτή η τοποθέτηση να γίνεται προς το συμφέρον της υπηρεσίας και τηρώντας τη μεταξύ των θέσεων ισοτιμία. Στην προκειμένη περίπτωση, οι ένδικες αποφάσεις ελήφθησαν όχι μόνο προς το συμφέρον της υπηρεσίας, αλλά επίσης και προς το συμφέρον των υπαλλήλων για τους οποίους πρόκειται. Δεδομένου ότι το άρθρο 3 του παραρτήματος VI του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης προβλέπει, κατά παρέκκλιση από τους κοινούς κανόνες, λόγω ειδικών συνθηκών εργασίας, την καταβολή αποδοχών χωρίς την προσκόμιση δικαιολογητικών υπό τη μορφή κατ' αποκοπήν αποζημιώσεως για υπερωρίες, είναι σύμφωνο προς τον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης οι υπάλληλοι που παύουν να ασκούν καθήκοντα στην υπηρεσία μέλους να μην έχουν πλέον δικαίωμα επί της εν λόγω κατ' αποκοπήν αποζημιώσεως.
- 12 Πρέπει να παρατηρηθεί ότι το Δικαστήριο αναγνώρισε πράγματι στα κοινοτικά όργανα ευρεία εξουσία εκτιμήσεως κατά την οργάνωση των υπηρεσιών τους σε συνάρτηση με τις αποστολές που τους ανατίθενται και κατά την τοποθέτηση, ενόψει αυτών των αποστολών, του προσωπικού που τελεί στη διάθεσή τους, υπό τον όρο ωστόσο αυτή η τοποθέτηση να γίνεται προς το συμφέρον της υπηρεσίας και τηρώντας την μεταξύ των θέσεων ισοτιμία.
- 13 Το Δικαστήριο επίσης έκρινε επανειλημμένα ότι ο κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης δημιούργησε στις μεταξύ δημόσιας αρχής και υπαλλήλων της δημόσιας υπηρεσίας σχέσεις ισορροπία των αμοιβαίων δικαιωμάτων και υποχρεώσεων και έκρινε ότι, όταν η αρμόδια για τους διορισμούς αρχή αποφασίζει περί της υπηρεσιακής καταστάσεως υπαλλήλου, ιδίως όσον αφορά την τοποθέτησή του σε ορισμένη θέση, πρέπει να λαμβάνει υπόψη το σύνολο των στοιχείων που είναι ικανά να καθορίσουν την απόφασή της και, σ' αυτή την περίπτωση, να λαμβάνει υπόψη όχι μόνο το συμφέρον της υπηρεσίας, αλλά και το συμφέρον του υπαλλήλου για τον οποίο πρόκειται (βλέπε απόφαση της 28ης Μαΐου 1980, Kuhner κατά Επιτροπής, 33 και 75/79, Rec. σ. 1677). Το ερώτημα που τίθεται είναι, επομένως, αν οι ένδικες αποφάσεις θίγουν τα νόμιμα δικαιώματα και συμφέροντα του προσφεύγοντος.
- 14 Σχετικώς, πρέπει να παρατηρηθεί ότι, παρόλον ότι η προκήρυξη του διαγωνισμού CC/D/2/81 που προαναφέρθηκε χαρακτήρισε απλώς την εν λόγω θέση ως « θέση οδηγού, σταδιοδρομία D 3, κλιμάκιο 2 » και δεν διευκρίνισε, παρά υπό τον τίτλο « φύση των καθηκόντων » ότι επρόκειτο περί οδηγού τοποθετημένου στην υπηρεσία μέλους του Ελεγκτικού Συνεδρίου, οι αποφάσεις περί διορισμού του Rousseau, τόσο ως δοκίμου υπαλλήλου και ως μονίμου, αποδεικνύουν ότι διορίστηκε δόκιμος υπάλληλος και μονιμοποιήθηκε ως οδηγός μέλους του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

- 15 Εξάλλου, είναι δεδομένο ότι κατά την εποχή του διορισμού του προσφεύγοντος, το Ελεγκτικό Συνέδριο είχε ήδη θεσπίσει σύστημα κατ' αποκοπήν αποζημιώσεων για υπερωρίες βάσει του άρθρου 3 του παραρτήματος VI του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης για τους οδηγούς των μελών του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Από αυτό έπεται ότι, κατά το διορισμό του προσφεύγοντος ως οδηγού στην υπηρεσία μέλους, η κατ' αποκοπήν αποζημίωση για υπερωρίες αποτελούσε τμήμα των αποδοχών του.
- 16 Πρέπει να γίνει δεκτό ότι το συνδυασμένο αποτέλεσμα των ενδίκων αποφάσεων συνίσταται στο να καταστήσει αβέβαιο το δικαίωμα του προσφεύγοντος επί της εν λόγω κατ' αποκοπήν αποζημιώσεως για υπερωρίες ενόσω ισχύουν τα προβλέποντα μια τέτοια αποζημίωση μέτρα. Αυτό συμβαίνει διότι η τοποθέτηση του Rousseau στην υπηρεσία μέλους του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σύμφωνα με την ατομική απόφαση της 18ης Σεπτεμβρίου 1985, που εκδόθηκε κατόπιν των ενδίκων αποφάσεων της 16ης Σεπτεμβρίου 1985, δεν είναι παρά προσωρινή, στο δε προσφεύγοντα μπορούν να ανατεθούν άλλα καθήκοντα επί των οποίων η κατ' αποκοπήν αποζημίωση για υπερωρίες δεν έχει εφαρμογή. Δεδομένου ότι ο Rousseau διορίστηκε ως οδηγός στην υπηρεσία μέλους και όχι ως απλός οδηγός χωρίς ειδική τοποθέτηση, ενώ το σύστημα των κατ' αποκοπήν αποζημιώσεων για υπερωρίες για τους οδηγούς των μελών ίσχυαν ήδη, πρέπει να θεωρηθεί ότι δικαιούται την εν λόγω αποζημίωση καθ' όλη τη διάρκεια της εφαρμογής των ληφθέντων από το Ελεγκτικό Συνέδριο σχετικών μέτρων. Υπ' αυτές τις συνθήκες, το Ελεγκτικό Συνέδριο, λαμβάνοντας τις ένδικες αποφάσεις, δεν έλαβε επαρκώς υπόψη τα νόμιμα δικαιώματα και συμφέροντα του προσφεύγοντος.
- 17 Πρέπει, επομένως, να ακυρωθούν η απόφαση 85-12 του Ελεγκτικού Συνεδρίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 1985, περί υπαγωγής των οδηγών της υπηρεσίας στην προεδρία και η ταυθήμερη απόφαση του προέδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου που ελήφθη δυνάμει της αποφάσεως 85-12, περί τοποθέτησεως του Rousseau στον τομέα « προεδρία ».

Επί των δικαστικών εξόδων

- 18 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του κανονισμού διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα. Δεδομένου ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο ηττήθη πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Ακυρώνει την απόφαση 85-12 του Ελεγκτικού Συνεδρίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 1985, περί υπαγωγής των οδηγών της υπηρεσίας στην προεδρία και την απόφαση της 16ης Σεπτεμβρίου 1985 του προέδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, που ελήφθη δυνάμει της αποφάσεως 85-12, περί τοποθέτησεως του Rousseau στον τομέα « προεδρία ».
- 2) Καταδικάζει το Ελεγκτικό Συνέδριο στα δικαστικά έξοδα.

Due

Bahlmann

O'Higgins

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 31 Μαΐου 1988.

Ο γραμματέας
J-G. Giraud

Ο πρόεδρος του δευτέρου τμήματος
O. Due